

GGD
Amsterdam

GGD
Rotterdam-Rijnmond

 G G D
Kennemerland

Nieuw aanvullend kader herstarten riviercruise Nederland december 2021

Versie 2.6 8 december 2021

Opgesteld door GGD Amsterdam, GGD Rotterdam en GGD Kennemerland,
in samenwerking met het RIVM

Inhoud

Inleiding	3
Risicobeheersing	3
Europees advies Healthy Gateways.....	3
Audits	4
Taken en verantwoordelijkheden van de rederij ter preventie	5
Taken en verantwoordelijkheden van de rederij bij een verdacht geval	7
Taken en verantwoordelijkheden van de rederij bij een bevestigd geval	7
Taken en verantwoordelijkheden van de plaatselijke GGD.....	8
Gezondheidsverklaring / Maritime Declaration of Health	9
Isolatie en quarantaine	9

Inleiding

In 2020 hebben de Nederlandse GGD'en samen met de havenautoriteiten in aanloop naar de hervatting van de (rivier)cruises een aanvullend kader voor cruiseschepen opgesteld, voor passagiersschepen die Nederlandse havens aandoen tijdens hun reis. Hierin zijn de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen uitgesplitst, in het geval dat er besmettingen zijn aan boord van een cruiseschip.

In deze versie van het *Nieuw aanvullend kader versie 2.6* zijn maatregelen uit de Tijdelijke Regeling Maatregelen van november 2021 doorgevoerd en is een dringende advies voor ventilatie in alle ruimten aan boord toegevoegd.

Het generiek kader coronamaatregelen, de basisregels en het heropeningsplan van de Rijksoverheid en het advies van Healthy Gateways over de hervatting van riviercruises na de opheffing van beperkende maatregelen vormen de basis voor de geldende regels. Dit kader is een aanvulling voor toepassing in Nederland dat toelicht en aanvult in het kader van binnenlandse cruisevaart in Nederland.

- [Generiek kader coronamaatregelen | RIVM](#)
- [Openingsplan | Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl](#)
- [Interim advice for restarting river cruise ship operations after lifting restrictive measures in response to the COVID-19 pandemic](#)
- [Interim Guidance for Preparedness and Response to Cases of COVID-19 at Points of Entry in the European Union \(EU/EEA Member States\) \(MS\)](#)

Algemene informatie over het corona virus en de Nederlandse maatregelen:

- [Basisregels om verspreiding coronavirus te voorkomen | Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl](#)
- [Naar Nederland reizen: verplichte negatieve testuitslag corona | Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl](#)

Risicobeheersing

Om de risico's voor de gezondheid en veiligheid zoveel mogelijk te verkleinen moet door de rederijen aan boord van de schepen een pakket aan preventieve maatregelen zijn geïmplementeerd en dient er beleid te zijn voor de situatie dat er besmettingen zijn tijdens de reis. Verdachte gevallen moeten aan boord in isolatie kunnen en ook voor de (nauwe) contacten moeten quarantaineplekken beschikbaar zijn, voordat ze zo snel mogelijk van boord kunnen worden geëvacueerd. Bovendien moeten verdachte gevallen zo snel mogelijk kunnen worden getest.

Het is zaak alert en voorbereid te zijn, ook wanneer de epidemiologische situatie een gunstig beeld schetst. Plotselinge toename van de besmettingen blijft mogelijk, ook als een deel van de bevolking gevaccineerd is. De mogelijkheden voor testen zijn ten opzichte van vorig jaar sterk uitgebreid en bieden mogelijkheden uitbraken te voorkomen en vroegtijdig te detecteren.

Europees advies Healthy Gateways

Healthy Gateways, het Europese samenwerkingsverband geïnitieerd door de Europese Commissie met 28 deelnemende landen, heeft een [advies](#) gepubliceerd voor de hervatting van riviercruises na de opheffing van beperkende maatregelen. Het advies bevat een uiteenzetting van te nemen maatregelen bij een veilige hervatting van

riviercruises, van de voorbereiding en de boekingen, de inzet van testen en vaccinaties en de preventieve maatregelen aan boord, tot de noodzakelijke afspraken en voorbereidingen ten aanzien van isolatie en quarantaine en eventuele repatriëring in geval van besmettingen aan boord.

In het *Nieuw aanvullend kader* zijn verwijzingen opgenomen naar dit advies. Het advies van Healthy Gateways vormt in Nederland het uitgangspunt voor wat betreft het niveau en de toepasbaarheid van de eigen protocollen van de riviercruisemaatschappijen. De normen die in dit kader gehanteerd worden kunnen veranderen. Bekijk altijd de [actuele versie](#) op de website van Healthy Gateways.

Het *Nieuw aanvullend kader* is bedoeld voor cruisemaatschappijen, gezondheids- en havenautoriteiten en GGDen. Het bevat de kaders en aanvullende afspraken bij preventie en beperking van besmettingen aan boord van een riviercruiseschip. Het bevat geen inhoudelijke adviezen over door rederijen te nemen preventieve maatregelen aan boord van riviercruiseschepen. Hiervoor geldt het [advies](#) van Healthy Gateways.

Uit de voortdurend veranderende situatie komt een behoefte voort om het *Nieuw aanvullend kader* regelmatig te herzien. Om die reden wordt het *Nieuw aanvullend kader* niet als document verspreid, maar is het voortaan te vinden op de website van het [RIVM](#), waar het regelmatig zal worden geüpdatet. Desondanks is het belangrijk bij veranderende nationale regelgeving de informatie van de Rijksoverheid te volgen.

Audits

Vanaf medio juni 2021 worden net als in 2020 steekproefsgewijs audits uitgevoerd op de riviercruiseschepen. Bij de audits wordt gekeken in hoeverre de eigen Covid-19 protocollen up-to-date en adequaat zijn, of de praktische uitvoering hiervan voldoende is en of de plannen voldoende aansluiten op de Nederlandse faciliteiten en voorzieningen. Het *Nieuw aanvullend kader* en de normen van Healthy Gateways vormen de controlepunten.

De bevindingen van de audits worden teruggekoppeld aan de cruisemaatschappijen en aan de betrokken ministeries. Wanneer ernstige tekortkomingen worden geconstateerd kan op basis van de Wet publieke gezondheid een maatregel genomen worden door de lokale overheid.

Taken en verantwoordelijkheden van de rederij ter preventie

- Iedere rederij (of tour operator) beschikt voor alle schepen over een geïmplementeerd preventieplan ten aanzien van Covid19. Voor de inhoudelijke invulling zie [Bijlage 2](#) Samenvatting van advies.
- In lijn met geldende maatregelen in Nederland wordt aan boord van riviercruiseschepen een mondneusmasker gedragen in de gezamenlijke ruimte en wordt 1,5 meter afstand aangehouden.
- In alle gezamenlijke ruimten is ventilatie aanwezig. Er geldt een dringend advies de eis voor ventilatie in de Tijdelijke regeling Maatregelen te volgen. Met ventilatie wordt permanente luchtverversing bedoeld. Dat betekent dat er voldoende permanente luchtverversing plaatsvindt door kieren, roosters of een mechanisch ventilatiesysteem. Voor het bereiken van luchtverversing is zowel afvoer van oude lucht als toevoer rechtstreeks van verse buitenlucht nodig.
- De rederij (of tour operator) stelt zich voor iedere reis op de hoogte van de actuele geldende regels in Nederland ten aanzien van Covid19 en draagt er zorg voor dat alle maatregelen die voor inreizenden gelden worden opgevolgd door de bemanning en passagiers. (zie bijlage 2 Prerequisite 1)
- De Nederlandse richtlijnen en restricties worden gevolgd als het gaat om het toelaten van personen uit landen buiten de EU. Zie voor de actuele situatie: [Europees inreisverbod voor reizigers uit landen buiten de EU | Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl](#)
- Voor het aan boord gaan voert de rederij (tour operator) een [health check](#) uit bij iedere persoon volgens paragraaf B3 uit bijlage 2. Bij besmettingen aan boord kan de GGD de informatie over de uitgevoerde checks opvragen ten behoeve van het bron- en contactonderzoek.
- De rederij en de tour operator dragen er zorg voor dat de aanwezige informatie aan boord van het schip te allen tijde up-to-date is en van toepassing is op het betreffende vaargebied en de aanleghavens.

Vaccinatie- en testbeleid

- Passagiers tonen een geldig Corona Toegangsbewijs (CTB). Dit houdt in dat niet-immune personen een negatieve test van maximaal 24 uur oud mogen hebben. Daarnaast wordt bij immune personen (die dus een geldig CTB hebben) een zelftest onder toezicht afgenomen bij het aan boord gaan.
- Op dag 3 of 4 na het aan boord gaan worden alle opvarenden opnieuw getest. Dit kan aan boord plaatsvinden wanneer dit wordt uitgevoerd door of onder toezicht van een aangewezen medewerker die hiervoor specifieke training/instructies heeft ontvangen. De gebruikte (snel)testen moeten gevalideerd zijn in één van de EU lidstaten. Dit moet kunnen worden aangetoond. Zie bijlage 2, onderdeel A7. Bij cruises langer dan 7 dagen wordt de cyclus van testen na 3 of 4 dagen steeds herhaald.

- Conform het advies van Healthy Gateways wordt dringend geadviseerd om te varen met een volledig gevaccineerde bemanning en een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad onder passagiers. (zie bijlage 2, onderdeel Operational standards B.1.1 en B.2.1). Een te lage vaccinatiegraad vormt een risico op uitbraken aan boord ongeacht de andere te nemen maatregelen.
- Er geldt een dringend advies het testbeleid ook uit te voeren bij bemanningsleden.

Gezondheidsverklaring / Maritime Declaration of Health

In Nederland zijn de afspraken voor het indienen van een gezondheidsverklaring of Maritime Declaration of Health als volgt.

- Voor binnenkomst in Nederland wordt er een gezondheidsverklaring opgestuurd naar mdoh@rivm.nl. Deze gezondheidsverklaring mag volgens het format van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) worden opgesteld of via een aangepast format dat in elk geval de volgende informatie bevat:
  - Gegevens van het schip (naam, contactgegevens, vertrek- en bestemmingshaven, datum in- en ontscheeping passagiers, aantal passagiers en bemanningsleden aan boord).
  - Vaarplan van het schip (inclusief bezochte havens afgelopen twee weken).
  - Gezondheidsvragen (zijn er verdachte of bevestigde COVID-19 gevallen aan boord, is er recent sprake geweest van een infectieziekte aan boord, is er contact geweest met een arts of lokale gezondheidsdienst).
  - Wanneer ≥ 1 van de gezondheidsvragen met 'ja' is beantwoord wordt de gezondheidsverklaring door RIVM doorgestuurd naar de lokale GGD van de eerstvolgende haven of afmeerplaats. De GGD maakt vervolgens een
    - inschatting van benodigde acties en koppelt dit terug aan de havenautoriteiten en aan de kapitein van het schip. (zie bijlage 2 onderdeel B.23.2)
- Wanneer er tijdens de riviercruise één of meer bevestigde gevallen aan boord zijn, wordt er direct opnieuw een gezondheidsverklaring naar mdoh@rivm.nl gestuurd. (zie Bijlage 2 B.23.2)
- Daarnaast wordt door de verantwoordelijke aan boord contact opgenomen met de GGD van de eerstvolgende (of huidige) haven. Zie voor contactgegevens GGD [Home - GGD](#).

Taken en verantwoordelijkheden van de rederij bij een verdacht geval

- De rederij (of tour operator) beschikt voor ieder schip over een geïmplementeerd plan voor isolatie van besmette personen en quarantaine van (nauwe) contacten aan boord of aan wal, of beide, dat rekening houdt met de mogelijkheid dat het meerdere personen betreft. Voor de inhoudelijke invulling zie [Bijlage 2](#) Samenvatting van advies.
- De rederij moet per schip 1% van alle personen aan boord (passagiers en bemanning), in individuele isolatie of quarantaine kunnen plaatsen en heeft hier adequate ruimte voor gereserveerd. Als minder dan 90% van alle aan boord aanwezige personen gevaccineerd is moet er voor 5% van de personen aan boord adequate ruimte voor individuele isolatie of quarantaine beschikbaar zijn. (zie bijlage 2 onderdeel A.10.2)
- Personen die voldoen aan de [casusdefinitie](#) van een verdacht geval voor COVID-19 gaan direct in individuele isolatie aan boord op een locatie met eigen sanitaire voorziening.
- De rederij (of tour operator) neemt contact op met het landelijke nummer voor een testaanvraag (0031)-(0)800-1202 of via <https://www.ggd.nl>. Een afspraak voor een test wordt gemaakt in de haven waar het schip op dat moment ligt of in de eerstvolgende haven wanneer het schip varende is.
- Indien testen worden uitgevoerd door een commerciële aanbieder worden positieve testuitslagen gecommuniceerd naar de lokale [GGD](#). (zie Bijlage 2, A.6.4)
- De rederij heeft een voorziening getroffen voor het inwinnen van medisch advies. Dit advies moet 24/7 kunnen worden ingewonnen. Contactgegevens voor medisch advies zijn bekend bij de bemanningsleden. (zie bijlage 2, A.3.2)
- De rederij regelt het vervoer van personen aan boord van het schip naar de teststraat of medische dienst/huisartsenpost aan wal. Vóór vervoer naar teststraat/medische dienst/huisartsenpost vindt altijd eerst telefonisch overleg plaats met de GGD over hoe te handelen. (zie bijlage 2, A.3.1)
- De GGD adviseert vervolgstappen met betrekking tot quarantaine en isolatie (aan boord of aan wal) en voortzetting van de reis. De rederij handelt in afstemming met de GGD.

Taken en verantwoordelijkheden van de rederij bij een bevestigd geval

- Een positieve zelftestuitslag bij een opvarende wordt door de rederij direct aan de GGD gemeld. Ook wordt een afspraak gemaakt voor confirmatie bij de GGD.
- De regels omtrent quarantaine en testbeleid zijn te vinden in de LCI richtlijn [\(Verdenking\) COVID-19 aan boord van riviercruiseschepen](#).
- De rederij beschikt binnen 24 uur na een positieve testuitslag over een isolatie/quarantaine plek aan wal voor de bevestigde gevallen en de nauwe-contacten. Hiervoor zijn op voorhand door de rederij afspraken gemaakt (bijvoorbeeld met een reisorganisatie, hotel etc.). Het betreffende hotel heeft de mogelijkheid om isolatie van meerdere personen te faciliteren en neemt de juiste preventieve maatregelen. De rederij blijft verantwoordelijk voor het welzijn en de praktische uitvoering rond de personen die zich in isolatie of quarantaine bevinden aan wal. (zie bijlage 2, Prerequisite 5)
- De rederij maakt kenbaar aan de lokale GGD welke locatie (hotel) dit is, wie de besmette personen gaat monitoren en welke arts/medische dienst ingeschakeld kan worden.
- De GGD maakt bij een uitbraak in overleg met de kapitein een inschatting of isolatie/quarantaine aan boord, dan wel op de wal aangewezen is.
- De rederij regelt het vervoer van personen van en naar de medische dienst/huisartsenpost/teststraat, waarbij rekening wordt gehouden met te nemen maatregelen zoals gebruik van geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.
- De rederij regelt het vervoer van de personen in isolatie/quarantaine aan boord van het schip naar de isolatie-/quarantaineplek aan wal op een veilige manier. Daarbij wordt o.a. rekening gehouden met het feit dat nauwe contacten, verdachte- en bevestigde personen niet tegelijk vervoerd mogen worden. (zie bijlage 2, A.5.4)
- Als de GGD voor informatiewinning en een inschatting van de situatie aan boord wil gaan, verleent de kapitein/cruisemaatschappij haar medewerking hieraan.
- De GGD adviseert over vervolgstappen en voortzetting van de reis. De rederij handelt in afstemming met de GGD.

Taken en verantwoordelijkheden van de plaatselijke GGD

- GGDen, veiligheidsregio's en havenautoriteiten zorgen dat snel en effectief wordt gehandeld bij een positieve testuitslag.
- De plaatselijke GGD stelt een contactpersoon beschikbaar voor het schip, voor inhoudelijke ondersteuning en advisering gedurende de tijd in de haven.
- Contactonderzoek vindt in Nederland plaats op basis van informatie over contacten over de twee dagen voorafgaand aan het optreden van de eerste symptomen. De GGD neemt contact op met de kapitein, om gegevens van personeel en passagiers te verzamelen en informatie te verstrekken.
- In het geval van een Nederlandse rederij zal de ARBO dienst van de rederij een deel van de taken die betrekking hebben op zieke bemanning uitvoeren.

Contactgegevens van plaatselijke GGDen zijn te vinden op <https://www.ggd.nl/>

Gezondheidsverklaring / Maritime Declaration of Health

Document met gegevens over de gezondheidstoestand aan boord van een schip tijdens doorvaart en bij aankomst in de haven. Het is een hulpmiddel om risico's voor de volksgezondheid vroegtijdig op te sporen. In de International Health Regulations is een format opgenomen voor een MDoH. In Nederland mag een alternatief format worden gebruikt. Gegevens van het schip (naam, contactgegevens, vertrek- en bestemmingshaven, datum in- en ontschepping passagiers, aantal passagiers en bemanningsleden aan boord).

- Vaarplan van het schip (inclusief bezochte havens afgelopen twee weken).
- Gezondheidsvragen (zijn er verdachte of bevestigde COVID-19 gevallen aan boord, is er recent sprake geweest van een infectieziekte aan boord, is er contact geweest met een arts of lokale gezondheidsdienst).

Isolatie en quarantaine

Isolatie is noodzakelijk voor alle verdachte gevallen (mensen met klachten, vooruitlopend op testuitslag) én bevestigde gevallen. Quarantaine is bedoeld voor (nauwe) contacten van verdachte of bevestigde gevallen, die (nog) geen klachten hebben.